

Latweefchu Awifes.

Ar augstas Gewefchanaß = Kummissiones sinu un nowehlefchamu.

Nr. 44. Zettortdeenâ 30tâ Oktober 1824.

No Jelgawas, 17tâ Oktober.

Waffar pehz puffsdeenas pulkstin 3 atbrauze pee mums ta Keiseriska augstiba ta Leelprinzeffe Maria Pawlowna ar sawu augstu laulatu draugu to Krohnprinzi no Weimar, un ar abbjahm sawahm jaunahm Prinzeffem. Schee augsti weefi nehme sawu kohrteli landschaptes nammâ un turpatt arri maltiti turreja. Tas augstis Krohnprinziß no Weimar muhsu Kursemmes Museum, fo preefsch trim gaddeem Pats bij zeenijis apmekleht, ne bij peemirfîs, bet to warren eepreezinaja un apdahwinaja, jo Wînsch tam eefchinkfoja jauku bildi no ta Kursemmes Leelkinga Zehkaba Prinzeffes Scharlottes Sappes, kas Kursemne dsimmufi, us Wahzsemni aisgahjufi un preefsch 96 gaddeem turpatt mirruffi. Kursemmes landschaptes weefneeks, Graf Medem, fcho dahwanu preefsch Kursemmes Museum fanehme un to tam pirmam uskattitajam fchihß Kursemmes beedribas nodewe.

No Klaipehdēs.

Tai 9tâ Oktober mehnescha deenâ us muhsu puffs leela wehtra bija un 5 fuggi muhsu flahturnâ us feflu tappe usdsihtî. Weens Eweedru fuggis, kas ar dselju bij peelahdehts un kas us Kensbergi gahje, pufs juhdsî no scheijenes, ne zif tahli no Smiltskrohga, ar zilwekeem ar wiffu bohjâ gahje; weens pats zilweks warreja pee mallas isglahbtees, bet ir fchis bes dsihwibas juhrmallas smiltis tappe atrastis. No teem tshetrem zitteem fuggeem wiffi zilweki paldees Deewam isglahbuschees. Taggad darbajahs diwi no scheem fuggeem atkal no selluma dsittakajâ juhras uhdeni eegrufst. Sestais fuggis, ar fahli peelahdehts, paschâ muhsu ohstâ tappe apgahstis.

(No Leepajas awisem.)

No Engurehm.

Merz mehneschâ tappe Engures zeemâ pee juhrmallas lihkis atrastis, fo wilni bij atdsimmufchi. Weens drahu gabbals ap ziffahm, sihschu drahe ap kallu un sabbaki kahjâs; wairaf apgehrbuma pee ta ne atradde. Waigs un zitti meefas lohzekli bij zaur uhdeni famaitati un weens fahnis kâ isehstis. — Ne warreja labbi noprast, no kahdas tautas tas bija. Us pakalmu ne tahli no juhrmallas tas tappe no labbeem zilwekeem paglabbahts. Gan zits zerreja, ka tas lihkis no pascha nowadda buhtu, bet pehz labbas apskattifchanaß tâ ne bija. Abbrakka Mahrtingch, 45 gaddus wezs buhdams, wiffâ wassarâ 1823 sweijas labbad Dundangâ dsihwoja. Kad ta leela bahrga wehtra bija, tas pee mallas buhdams, redseja ka wilna sweijas laiwu rahwe prohjam. Trihs fohlus tas lehze us preefschu un fahere ar rohfahm to laiwu. Râ sibbens nahf atkal ohtra leela wilna, israuj tam laiwu no rohfahm, apmett wimmu paschu un eerauj dibbeni. Laiwa ar leetahm gan atkal peenahze mallâ, bet tahs meefas nê. Leekahs ka tapehz, ka tam labß apgehrbums bija, un wehl kabbatâ 50 rubb. fudr., ka zits to atraddis, nolaupijis un fleypeni fur aprazis. Deewos to sim un weddihs gaisnâ. — Weena atraitne ar 4treem sihskeem behrneem rauda wehl taisnas affaras. —

Tas lihkis ta noslihtufcha furpneeka Wridrikta, no ka schinnis awises sinu jau tappe dohta (skatt. awises fchi gadda Nr. 4.) Merz mehneschâ pee muhsu efara mallas tappis atrastis un tai behdigai atraitnei kâ teem behrneem par apmeerinaschamu gohdigi un fristigi us fapfetu paglabbahts. Tai duss eefsch Deewu!

B — t.

Zetfch us keegelu zeply, jeb kristigas
tizzibas spehks.

(Zrefcha isteiffchana.)

Up fcho isphoftifchanas laiku dshwoja Konstantinopoli weens gohda wihrs sawa keisera deenesta, ar wahrdu Teowanes; turrigs kungs, kas sawas taisnibas pehz no wisseem augsti zeenhts tappe. Gan kluffi dshwoja, un kad ween tam wakkas bij no saweem aumata darbeem, tad darbojahs labpraht ar saweem diwi dehleem, tohs mahzidans un gohdam audsedans. Schee bij dwihni; mihla mahte tohs dsemdesohht bij nahwi dabbujusi. Tehws, kas winnu lohti mihleja, bij tai fohlijis us nahwes gultu, ka ne buhschoht wairs zittu nemt. Tad nu eelfch winna skunjahm deenahm bij schee dehli winnam par eepreezinafchanu, un to warr dohmaht, ka lohti winsch tohs mihlejis. Gelfch wiffadahm gudrahm mahzibahm fluä tee deewslim ka labbi ismahziti, bet pahr wiffahm leetahm, ka tee sewu mihlu kristigu tizzibu dabbuja itt skaidri pasiht un to augsti zeenht. Kad nu Turki ar sawu karra spehku nahze Konstantinopoli apfehdiraht, tad scheem jauneem kungeem bij 12 gaddu. Wehl jaunini, teewi un fihki no auguma buhdami, tee ne spehje karrä eet, un sawu pilsehtu aistahweht preefch to kaudamees; bet par to Deewu luhgdami darrija zil spehje itt no wiffas firds. Bet pats tehws Teowanes, kad Turki rahdijahs, panehme ir schis lihds ar zitteem sawus karra eerohtfchus, tizzibu un tehwasemmi gribbedans fargahht lihds nahwi. Sewus mihlus dehlus uswehleja winsch pa tam kahdam wezzam fullainam, ustizzigam labbam wihram, kas tohs arri mahzija zittas finnafchanas. Kad nu us reij til lohti kluffi paliffe Turku lehgeri, tad Teowanes, jau fenn deenahm labbi pasihdams fcho bendu tiffkumus in ceraddumus, samannija tudat, ir zitteem isfazzija, ka ne effohht us labbu, bet ka nu buhschoht Greesnigi zeltees un sturmu darriht. Gan mas bij to, kas to gribbeja tizzeht. Bet pats winsch dewahs pils behdigu dohmu us sawahm mahjahm, gribbedans sawus mihlus dehlus wehl reisi redseht un tohs swehtihht. Kad

wakkars klahht bij un tam bij atkal eet wakhti turreht, un sawu weetu fargahht us walleem, tad apkampe tas sawus behrnus ar tahdu kuffinatu firdi, itt ka jau beidsama reije winnus redsedans; un atfazzija teem labbu deenu, tohs ka labs tehws swehtidans, ar scheem wahrdeem:

„Sirdsmihlafi! raug breefnas laiks irr tu-
„wu klahht, kur mums jafchirrahs gan us
„wiffu fcho laizigu muhschu. Man prahta
„rahdahs, ka schee bendi, kas muhsu pilsehtu
„apspeedufchi, riht patt to fahks ar warru un
„waltu apwakkahht. Muhsu kauschu spehks irr
„wischkin wahjsh un isnihzinahhts, un ta gan
„kluffim peewakkati. Lai noteek, fo mihlais
„Deews pahr mums nodohmajis; bet es turre-
„fchohs eenaidneekam firdigi prettin un kau-
„fchohs preefch tehwu pilsehtu lihds paschu
„gallu. Tikkai us jums dohmadamam, mamma
„stunda man gruhti nahkfees. Bet mihlais
„Deews sinna pahr mums wisseem! Tas lai
„irr juhfu fargs un tehws un gahdatais, kad
„es pee jums wairs ne buhschu. Tik luhdsami,
„manni behrni! turraitees zeeti pehz winna
„hausleem, un tohpeet labbi gohdigi zilweki.
„Sawu swehtu tehwu tizzibu turrait gohda,
„un ne raugait nedf tauwait paschu dshwibu,
„fargadami sawu Ewangeliumu, fo labbi pa-
„sifsteet. Gan juhs kahrdinahs to atklat; ir
„ar wiltu un warru meklehs juhs pahrgrohsiht.
„Bet ne klauset, af luhdsami ne klauset un ne
„padohdeetes winneem; un kad arri wiffas
„mantas un paschu dshwibu jums buhtu ja-
„dohd preefch sawu swehtu tizzibu, dohdeet
„to, manni behrni! dohdeet drohschi un lab-
„praht. Etiprimajeetes us to zau Deewa
„luhgschanahm, un kad garram staigafseet
„kahdai basnizai, kas wakkam irr, tad
„ne kad aiskawejeet nedf aismirfeet
„tanni ee: eet eelfcha, un turrait te pah-
„tarus garrä un pateesiba. Un ta paleezeet
„nu wesselt manni dehli! Deews lai irr un
„paleet ar jums! tas lai jums klahhtu stahw
„gruhtas bailës un behdu deenas. Bet tu,
„wezzais gohdigs Kerillus! pazettees un pa-
„leez pee manneem behrneem, kamehr dshwofi.
„Ar Deewu behrni, ar Deewu! — muhscham
„lai irr Deews ar jums wisseem!“

Un tã pabeidsis runnaht ar affarahm Teo-
 nes tezzinus aiszgahje us farwu wahts weetu.
 Wehl ne pahru stundu tur stahwejis, rahdi-
 jahs tas spohschums pee debbes, no ka jau
 esnu teizis, ko arri schis zeenija par labbu sih-
 mi, kas tam jauku zerribu rahdija un winnu
 lohti eepreezinaja. Rad nu rihtã agrumã ta
 kauschana sahje, ir warrens Turku spehks
 gahsehs us to weetu, fur Teowanes pawehleja,
 gribbedams tẽ muhri pahrkahpt. Greekeri
 stahweja drohschi prettin, un aisdsinne eenaid-
 neekus daschu reis, nokaudami teem dauds lau-
 dis. Schahdã gruhã zihnischana ilgi gohdam
 pastahwejuschi, tee fadsirdeja usreist: „Wai
 Deewin, wai! — Prettineeki irr pilsehtã
 eelausijuschees!“ — Allamini! Allamini!
 ruhze Turki gawiledami, un speedehs Greeke-
 reem jo zeetaki wirsu. Weena no tahm itt
 leelahm lohdehm, kas tai deenã prett muhri
 fluã daudstas, trahpija muhsu Teowanu,
 un fadraggaja to azzumirflit lihds ar dauds zit-
 teem nahwes beedreem. Pats mihlais paweh-
 letais un waddons nu nohst, tad zitti wiffi
 sahje drebbeht un behgt. — Us pehdahm Turki
 fleegdami teem pakkal un nomaitaja wiffus
 lihds. —

(Turplifam wairak.)

Karra wihrs un sawa krusina.

1.

No ratteem lihdsent, luhdsami,
 Jo pats wehl ne spehju;
 Scho rohfu — lautin prahrtigi —
 Ebs, bindes notihntu.
 Bet taupt mannu krusinu,
 To fargees sadausicht,
 Wes schahdu mannu krauzinu.
 Precks firbt wairs ne miht.

2.

No sehblo tawu krusinu,
 Kas buhs tur mantas leel?
 Ur salmeem pihtu trauzinu,
 Woi wihna lahfi sehbl? —
 Ebs, karris runna, ka krusch proht,
 No schahdu krusinu
 Man krunnam notiffe doht,
 Muhs' kungam lahfinu.

3.

Pee uppmallas, Zuhß atminneet,
 Neds spehli spehleja,
 Tur affins sahka straumẽ freet,
 Mehs pulkã sakrittam.
 Jau pamirdams es kaplohku,
 Jau pohstã mirruschu,
 Bet rohkã turru krusinu
 Un firbt krunnu.

4.

Neds, krunnisch muhsu pantãs sehsh,
 Us winnu luhkojam;
 Jo lohdes karsti, zeeti speesch,
 Jo drohschu redsejam.
 Noslahpuschu es mannu to,
 Nem, kungs, scho lahfinu,
 Un krunnisch ne smahd pehdigo,
 No schahdu krusinu.

5.

Un pretti zehlis rohzinu
 Teiz: paldees Lew, mans draugs!
 Par tawu gahrdu malzianu,
 Taws prahts labs, ka taws trauks.
 Tahds wahrds, reds, firbt apgreesa,
 Es sawu: beedri Zuhß!
 Kam wehl irr tahda krusina,
 Kas tahdã gohdã kluhs?

6.

Ta krusina ne weenam buhs,
 Schi manta mihlaka,
 Us mannu kappu likka kluhs
 Un sihmẽ raksti tã:
 „To karra wihru appakschã
 Gelsch kluflu namminu,
 Sawß krunnisch augsti gohdija
 Zaur schahdu krusinu.“

(No Kurfemmes debla.)

Teefas fluddina schanas.

Ta Kurfemmes Gubernementa waldischana pawehl
 wiffahm pullizes teefahm pilfatõs un us semmehm
 pehz scheem no Ribges isbehguschecem saldateem
 melleht, prohti: Zanne Kristapp, kas no Duhres
 muischas par rekruthi irr nodohst; Wehter Andrei,
 kas no Alschwanges muischas par rekruthi nodohst;
 ka arridsau Zanne Zurre Krist un Zurre Weiting, un
 noliktã laikã sawus rapportus atsubticht.

Rad Zuffumes aprinka teefa eelsch brishwestibas
 mekleschanas ta Johann Friedrich Blomberg prett
 to kunga muischu Zann-Sahte, to terminu pehz

fluddinaschanas ta teefas spreeduma us 20tu Nowember schi gadda nolikkusi, tad tas tam brihwesstibas mekletajam, kurra mahjoklis naw sinname, scheitan zaur awisehm tohp sinnamu darrihts. Tufkumé, 17ta Dtktober 1824. 3

Us teefas pawehleschanu,
Sikthehs George Paul.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteet, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walstis u. t. j. pr., tohp no Ehdolee pagasta teefas wiffi parradu deweji ta islikta fainneeka Ewurring Jehlab, par kurra mantu dehl truhkamu inventariumu un zittu parradu zaur schihs deenas teefas spreedumu konkurfs nolikt, aizinati, lai pee saudeschanas sawas teefas lihds 13ta Dezember s. g. pee schihs teefas ar sawahm prassifchanahm peeteizahs. Ehdole, 11ta Dtktober 1824. 3

Ehrmann Nahting, pagasta wezzakais.
(N. 44.) G. Monkewitz, pagasta teefas ftrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteet, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walstis u. t. j. pr., tohp no Wandsenes pagasta teefas itt wiffi parradu deweji, ta schinniga fainneeka Skuding, par kurra mantu pehz schihs deenas spreeduma konkurse irr nolikt, scheitan usaizinati, lai pee saudeschanas sawu teefu eeksch 2ju mehneschu brihschu, prohti wisweh-

lasi lihds 27tu Nowember schi gadda, kas par to weenweenigu un isflehdnamu terminu tappe nolikt, ar sawahm prassifchanahm un parahdischanahm woi paschi, woi, ka irr wehlehts, zaur weetneeku, jeb, ja wajjaga, ar klaststahweju un wehrminderu par teefas laiku schihs pagasta teefas atnahk, un lai tad sagaida, to teefa pehz likkumeem spreedihs. To buhs wehra nem! —

Zelaisht ar Wandsenes pagasta teefas appakschrafteem un sehgela 27ta September 1824. 2

Us teefas pawehleschanu,
Holm, pagasta teefas ftrihweris.

Zittas fluddinaschanas.

6ta August deena tumseh behrais wezs un pahrsfreete sirg appaksch Dignaes-muischas atrasts tappe. Kam tas pateest peedery, lai winnu tschetru neddeku starpa bariibas maksu atlihdsinajis pretti nem, zittadi pagasta lahdei par labbu taps pahrdohhts. Dignaes muischa, 18ta Dtktober 1824. 3

Us to zellu no Nihges us Zelgawu pee Tihrel frohga weena bruhna fehwe, 6 gaddu wezza, ar wiffcem ratteem, kam apfalti rittini, irr tappusi atrasta. Kas taisni parahdih, ka tas winna fehwe irr, lai pehz atlihdsinaschanu par tahm maksahm un par to fakerschanu, Stirnes muischa, Muzes kirspehle, to prettim nem. 1

Maudas, Labbibas un Prezzu tirgus us plazzi. Nihge tanni 27ta Dtktober 1824.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 Kubbuli 75 1/2 Kap. Papihru naudas gelbeja	1	—	1 Pohlde Kannepu tappe maksahhts ar	1	—
5 — Papihru naudas	1	33	1 — linnu labbakas surtes	2	50
1 jauns Dahlderis	—	—	1 — — flittakas surtes	2	—
1 Puhrs rudsu tappe maksahhts ar	—	70	1 — tabafa	—	75
1 — kweeschu	1	10	1 — dseltes	—	75
1 — meeschu	—	60	1 — fweestia	1	70
1 — meeschu = putrainu	1	—	1 muzza silku, preeschu muzza	6	75
1 — auhu	—	45	1 — wihschnu muzza	7	—
1 — kweeschu = miltu	1	60	1 — farkanas fahls	6	75
1 — bihdeletu rudsu = miltu	1	30	1 — rupjas leddainas fahls	6	25
1 — rupju rudsu = miltu	—	75	1 — rupjas baltas fahls	4	75
1 — sirnu	—	80	1 — smalkas fahls	4	50
1 — linnu = sehklas	2	—	50 Graschi irr Barra jeb Papihres Kubbulis un Barra nauda stahw ar papihres naudu weena maksfa.		
1 — Kannepu = sehklas	1	15			
1 — timmeau	2	50			

3 f t z u d r u c k e n e r l a u b t .

Im Namen der Eisloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.
No. 472.